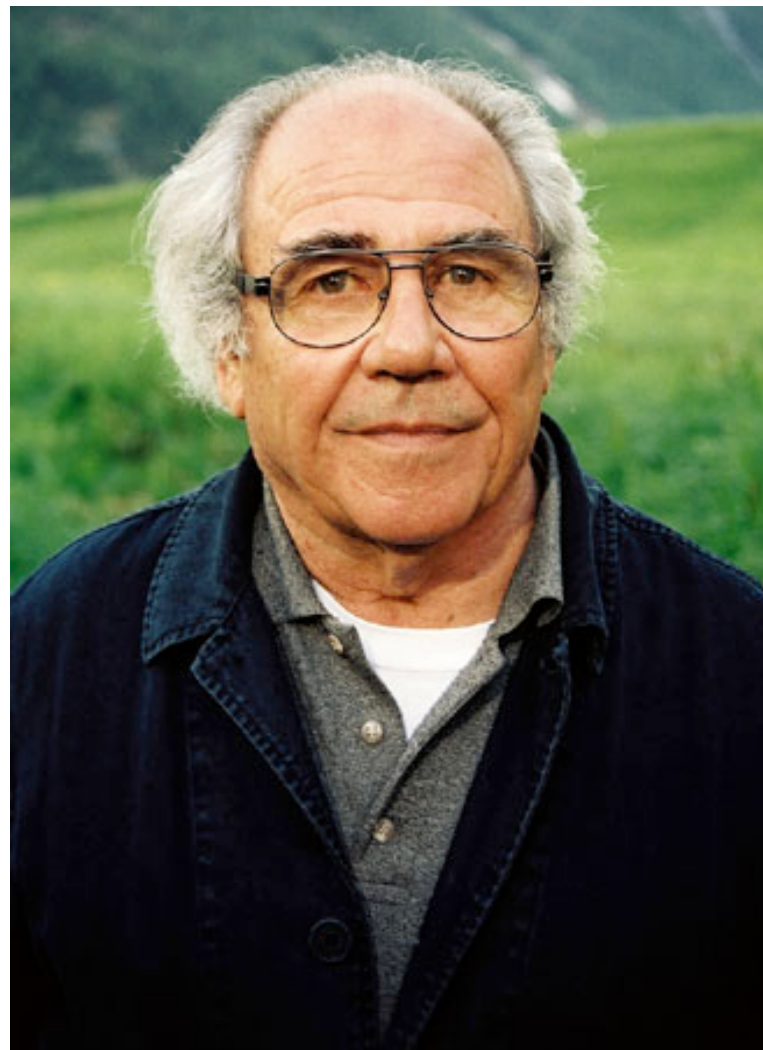

Jean Baudrillard: Simulaker in simulacija (1981)

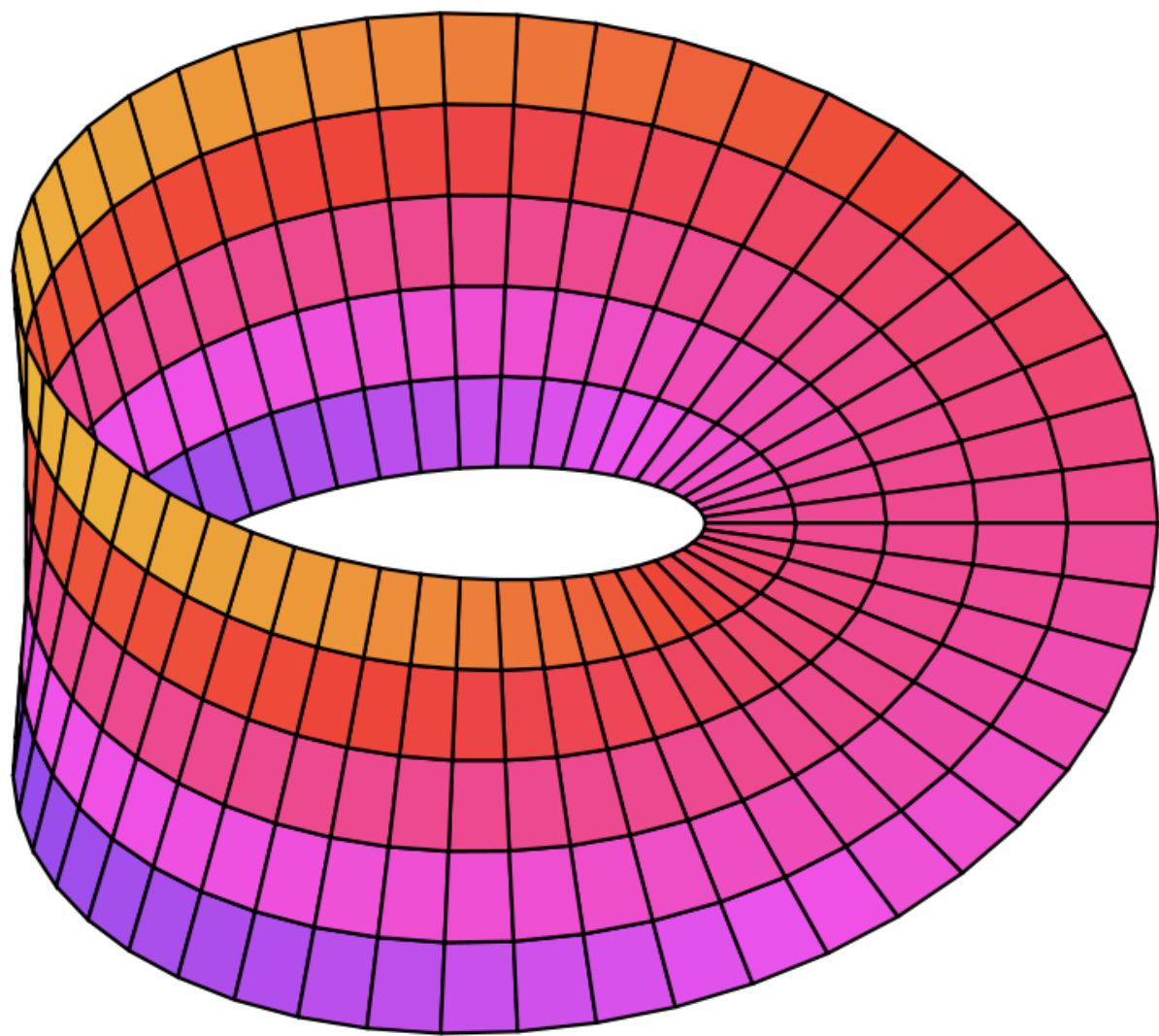
mentor: prof. dr. Marko Uršič
avtorica: Nika Jurman

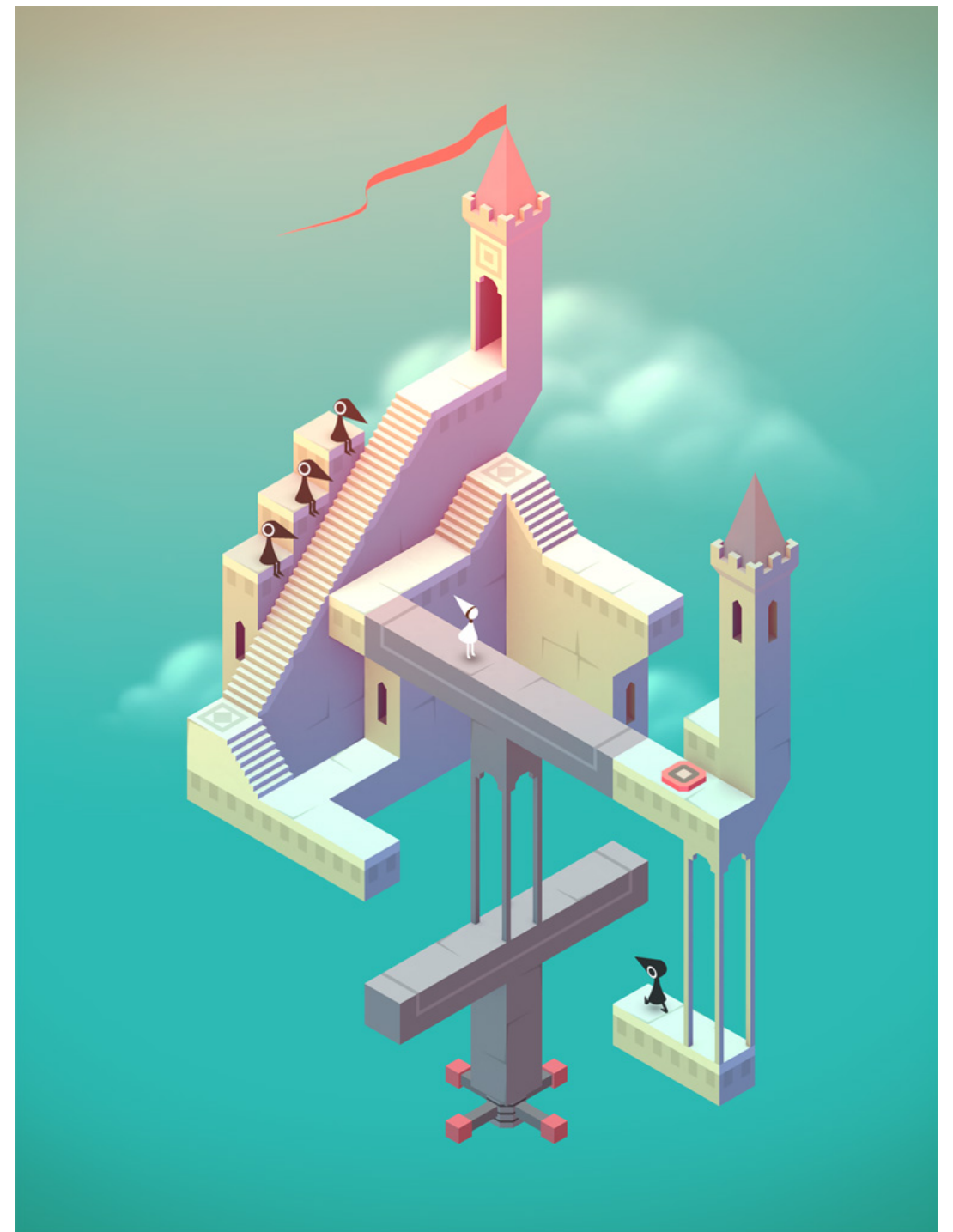

Möbiusov trak

površina smisla se sprevrča v
površino iluzije, inverzija
strukture

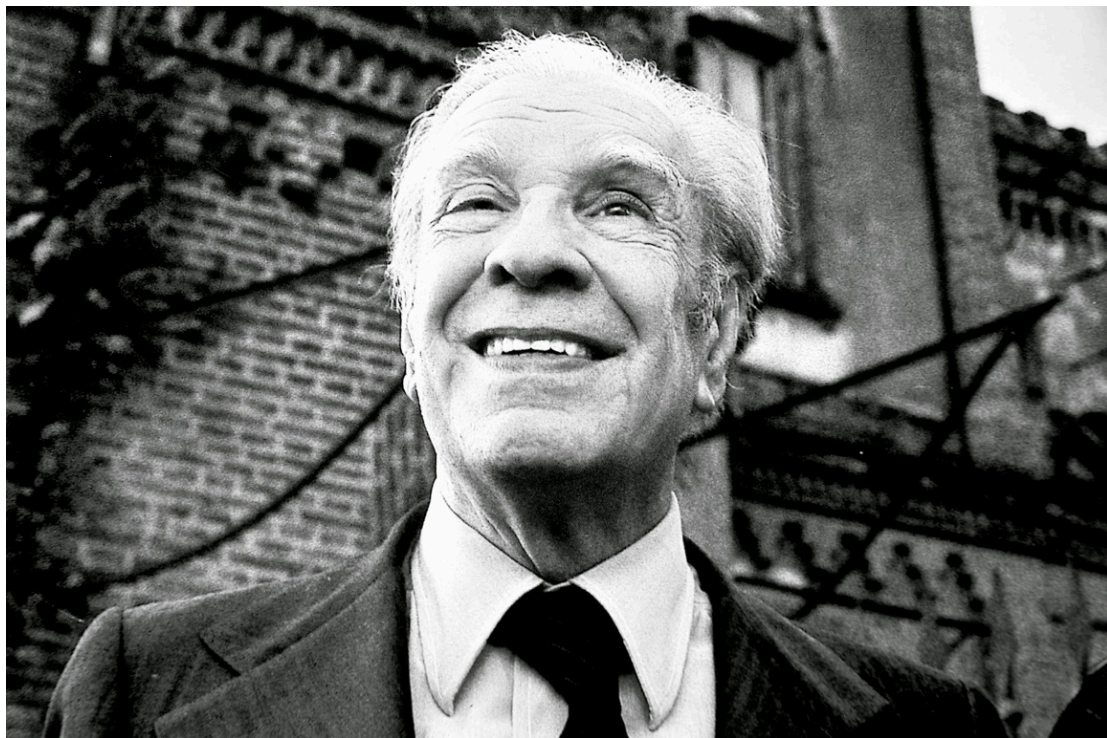

Monument Valley, Ustwo 2014

Borges

neskončna kombinatorična
knjižnica

Borgesov zemljevid (*Del rigor en la
sciencia*)

Zemljevid izdelan tako natančno,
da prekrije celotno ozemlje ki ga
predstavlja.

Saussure

- jezikovni znak = označevalec + označenec
- označevalec = fizična / slušna podoba znaka (beseda mačka)
- označenec = pomen (“koncept” mačke)
- referent = tisto na kar se znak nanaša (resnična mačka)

- **simulaker** - zadnja stopnja metamorfoze znaka, osamosvajanje znaka od svojega referenta
- **simulacija** - izhaja iz radikalne negacije znaka kot vrednosti (znak kot obrat in izničenje vsake reference), kratki stik realnosti in njenega podvajanja z znaki - način eksistiranja družbe učinkov, ki so izgubili svoj vzrok (imitacija operacije "resničnega" sveta ali sistema), je generiranje skozi modele realnega brez izvora ali realnosti: **hiperrealnega**
- **realno** - simptom imaginarnega
- **smisel** - možnost prehajanja od ene točke k drugi po vektorju determiniranem z vzajemno pozicijo terminov (ne obstaja več)
- **hiperrealnost simulakrov** - onstran razlikovanja med resničnim in lažnim, med realnim in imaginarnim
- **implozija** = absorpcija enega pola v drugega, razbitje opozicij => nezmožnost posredništva, nezmožnost dialektične intervencije

“Tisti, ki hlini bolezen, se lahko preprosto spravi v posteljo in se dela bolnega. Tisti, ki simulira bolezen, pa bolezní sam določi simptome.”

- Littré

pretvarjati se	hliniti, da nimamo tega, kar imamo	prisotnost	princip resničnosti je neokrnjen	predstava	ekvivalenca med znakom in realnim
simulirati	hliniti, da imamo to, česar nimamo	odsotnost	zabris meje med “resničnim” in “lažnim”	simulacija	radikalna negacija znaka kot vrednosti, izničenje reference

4 “stopnje podobe”

1) podoba je odblesk globoke realnosti

- *dober* videz, predstava

2) podoba maskira in ponareja naravo globoke realnosti

- *slab* videz, urok

3) podoba maskira odsotnost globoke realnosti

- se dela, da *je* videz, čarovnija

4) podoba nima nobene zveze s katero koli realnostjo: je svoj lastni čisti simulaker

- simulacija

- **problem:** izginila je razlika realnega in simulacije, likvidacija referentov, substitucija realnega z znaki realnega
- **kaj se zgodi?** nostalgija, stopnjevanje izvirnih mitov, stopnjevanje sekundarne resnice / objektivnosti / avtentičnosti, ponorela produkcija realnega in referenčnega

3 redovi simulakra

	imaginarno	distanca med realnim in imaginarnim
naravni	utopija	maksimalna
produktivni	znanstvena fantastika	zmanjšana, zf doda množenje svojih lastnih možnosti
simulakri simulacije	?	resorbirana v implozivni dobi modelov

Tasadi, 1971

obratna simulacija služi za referenčno pokojni kulturi

- vrnitev v primitivno dobo izven dosega kolonov, turistov in etnologov
- ne gre za žrtvovanje znanosti, ampak za simulirano žrtvovanje njenega objekta, da bi tako rešila svoj princip realnosti
- divjaki, ki dolgujejo etnologiji, da so še zmeraj divjaki

Lascaux

Ramzes II

“Zahodni svet je panika, da ne bi mogli rešiti tega, kar je simbolni red znal ohraniti štirideset stoletij.”

“...preselitev iz počasnega reda simbolnega v zgodovinski, znanstveni in muzejski red (red, ki ne obvladuje ničesar več, ki zna samo še povzročati gnitje in smrt, in potem išče, kako bi ga obudil z znanostjo)”

Implozija smisla v medijih

- količina informacij > smisel

informacija proizvaja smisel	ne zna kompenzirati brutalne izgube pomena na vseh področjih	hitrost pogoltnenja smisla > ponovno vbrizgavanje smisla
informacija nima nič skupnega s smislom	informacija = operacionalni model brez smisla	sfera čiste instrumentalnosti, ki ne vključuje finalnosti smisla
stroga zveza med informacijo in smislom	informacija direktno uničuje ali nevtralizira smisel ali pomen	izguba smisla je vezana na razkrojevalno odvratanje dejanja informacije

I. namesto, da bi informacija omogočala komunikacijo (smisel) se izčrpava v prirejanju komunikacije (smisla)

- želja občinstva, antiteater komunikacije

II. režija komunikacije => destrukcija družbenega

- informacija raztaplja smisel in razkraja družbeno

- *The medium is the message* (McLuhan)
- oddajnik je sprejemnik, kroženje vseh polov
- medij dela dogodek ne glede na vsebino
- “o čem drugem sanjajo mediji kot o tem, da bi povzročili dogodek že s svojo navzočnostjo”

- “odveč je sanjati o revoluciji vsebin, o revoluciji oblike, saj sta medij in realno ena sama nebuloza, nerazločna v svoji resnici”
- mediji = prenašalci moralne obsodbe terorizma + izkoriščanje strahu v politične namene
- Umberto Eco: *sami so teroristi kolikor sami stopajo proti fascinaciji*

Dvojna vez

mi : sistem = otroci : starši

zahteva (starši / sistem)	avtonomni odgovorni, svobodni, zavedni subjekti	podložni, inertni, ubogljivi, primerni objekti
upor (otroci / <i>mi</i>)	infantilizem, hiperkonformizem , pasivnost, idiotizem	neubogljivost, uporništvo, emancipacija

apoteoza tehnologije

- presajanje organov je *istega* reda
- mentalna modelizacija s psihotropi in drogami ni (*spremenjeno* je prizorišče telesa)
- psihotropično telo je modelirano “od znotraj”, telo posvečeno imploziji
- imanentno telo brez drugosti
- absolutna izguba podobe

J G BALLARD

AUTHOR OF
EMPIRE OF THE SUN

CRASH

**'A WORK OF
VERY POWERFUL ORIGINALITY'**

ANTHONY BURGESS

PALADIN

- razkroj vsake finalnosti
- Kafkov stroj (v Kazenski koloniji, 1919) = puritanski, represiven pomenski stroj (Deleuze)
- telo pomešano s tehnologijo
- užitek pomešan z nasiljem tehničnega aparata
- podvojitvev, umik vizualnega medija na drugo stopnjo
- požira svojo lastno racionalnost
- fikcija presega realnost
- hiperrealnost ukine obe

Simulakri in znanstvena fantastika

- realno in imaginarno obstajata samo na določeni distanci
- distanca med realnim in imaginarnim stremi k izničenju v korist modela
- ko ni več nedotaknjenega ozemlja ni torej razpoložljivega za imaginarno (ko zemljevid pokriva ves teritorij, načelo realnosti izgine)
- osvajanje vesolja - nepovratni prag proti izgubi zemeljskega referenta
- konec metafizike, konec fantazme, konec ZF, začenja se obdobje hiperrealnosti
- dvojnika ni več, zmeraj smo v drugem svetu, ki ni več drugi - brez ogledala ali projekcije, brez utopije, ki bi ga lahko odsevala

Nihilizem

- prosojnost
- nedefinirana krožnost
- “kar se ruši je treba podreti”
- nerazdružljivo lebdenje sistema in teorije, ki še trdi, da ga analizira
- Bog ni umrl, postal je hiperrealen
- “Ta, ki udari s smislom, ga smisel ubije.”
- rak - maščevanje izrastka nad rastjo, povračilo hitrosti v inerciji
- melanholija - surova izguba naklonjenosti, ki pripada prenasičenim sistemom
- ni več upanja za smisel
- videzi - nesmrtni, neranljivi pred samim nihilizmom smisla in nesmisla

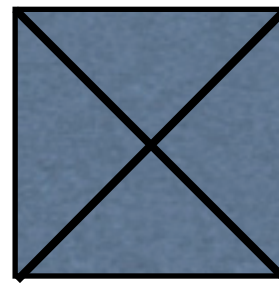

revolucija razsvetljenstva (še prej romantika)	uničenje reda videzov
nadrealizem, dadaizem, absurd, politični nihilizem	uničenje reda smisla
dandyzem	estetska oblika nihilizma
terorizem	politična, zgodovinska in metafizična oblika
nihilizem prosojnosti	niti estetski niti političen, niti uničenje smisla, niti uničenje videza

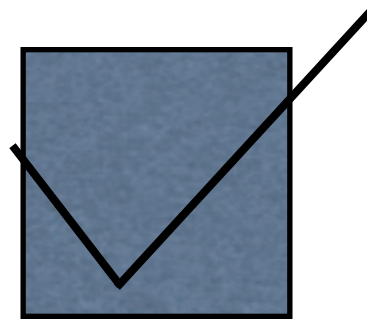
nekoč	danes
blago = svoja lastna reklama	reklama = svoje lastno blago
sestavljanje telesa tehnologija = podaljšek telesa, funkcionalna sofistikacija človeškega organizma, ki mu omogoča, da postane enak naravi in jo zmagoslavno vnovči	razpršitev telesa (Crash)
eksplozija	implozija (sesutje vase)
sredni vek, inkvizicija: imeli so jih (grešnike) za krive, tako so jim izkazali čast	kontekst: industrijska reja živali do živali smo "človeški", jih zaničujemo
privilegij človeka je osnovan na monopolu zavednega	privilegij človeka je osnovan na monopolu nezavednega
politična ekonomija proizvodnje	ekonomska politika reprodukcije, recikliranja (ekonomska politika ostanka)
nihilizem: mračne, wagnerjanske, splengerjanske, sajaste barve s konca stoletja, dekadenci Weltanschauung in smrt Boga Nietzsche - veliki nihilist pred truplom Večnosti	nihilizem prosojnosti, radikalnejši, odločilnejši (nerazdružljivo lebdenje sistema in vse teorije, ki še drži, da ga analizira) / - ni več teoretičnega in kritičnega Boga, da bi prepoznal svoje
čas trajanja	naša edina časovnost je časovnost pospešenega cikla
tržnica je v središču mesta	veleblagovnica povzroči novo naselje

**kot če bi resnica pogoltnila svoj
lasten kriterij resnice in izgubila
ves svoj smisel**

Ko odvzamemo vse, ne ostane nič.

Ostanek je, a nima avtonomne
realnosti.

"TO DUB JOSHUA OPPENHEIMER'S DOCUMENTARY A
MASTERPIECE

IS AT ONCE WARRANTED AND YET SOMEHOW LIMITING,
THE TERM TOO NARROW FOR WHAT THE FIRST-TIME
FILMMAKER ACHIEVES WITH HIS DEBUT. "

- VILLAGE VOICE

WERNER HERZOG AND ERROL MORRIS PRESENT

THE ACT OF KILLING

A FILM BY JOSHUA OPPENHEIMER

"TIMELESS"
- LOS ANGELES TIMES

"EXPLOSIVE"
- CNN

"CHILLING"
- TIME OUT NY

"EXTRAORDINARY"
- SLANT

"ESSENTIAL"
- VARIETY

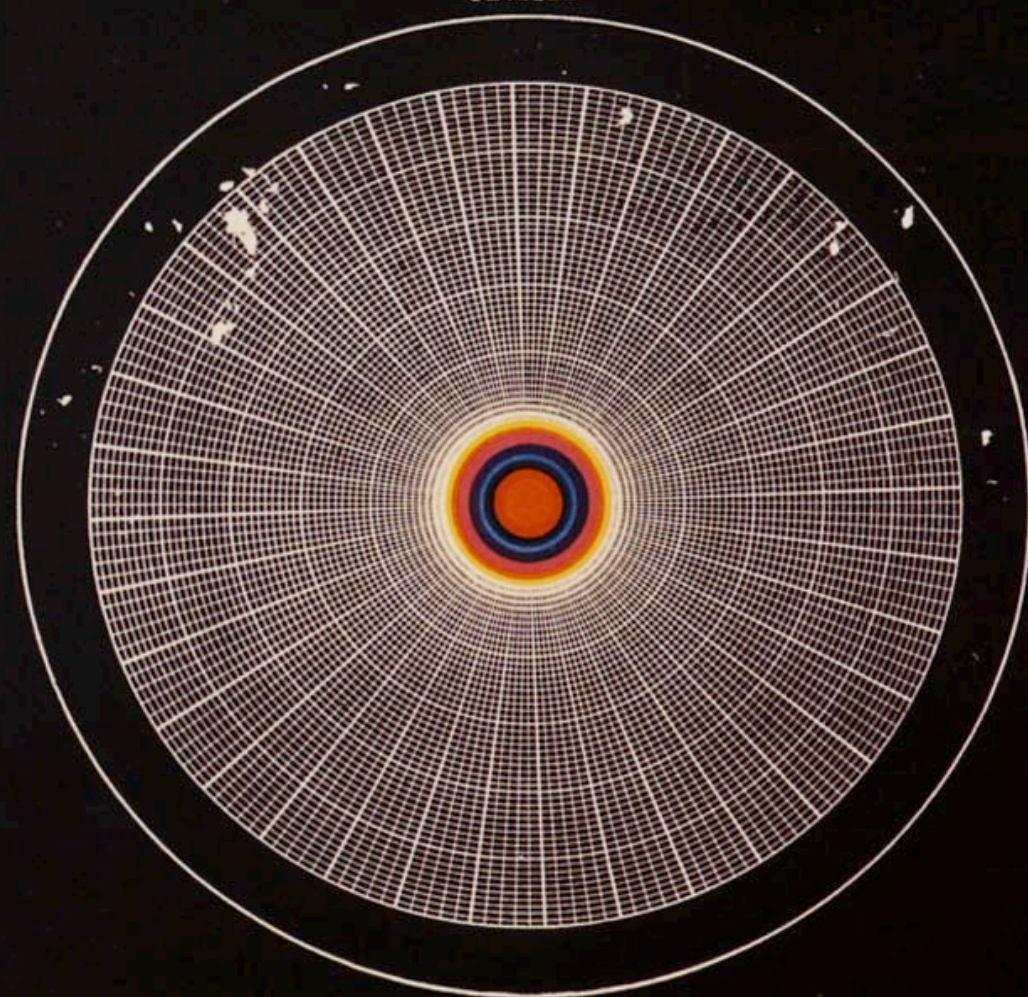
"MIND-BENDING"
- INDIEWIRE

ACTOFKILLING.COM

SOLARIS

cz.II

Nagroda Specjalna Jury na MFFw CANNES

RADZIECKA ADAPTACJA FILMOWA POWIESCI

STANISLAWA LEMA

REZYSERIA: ANDRIEJ TARKOWSKI

W rolach głównych: Donatas Banionis, Natalia Bondarczuk, Juri Jarvet
Produkcja Mosfilm

Apocalypse Now

STAND ON ZANZIBAR

A NOVEL BY

JOHN BRUNNER

DOUBLEDAY SCIENCE FICTION

Viri

Baudrillard, Jean (1999). Simulaker in simulacija [1999a] in Popoln zločin [1999b], prev. Anja Kosjek in Stojan Pelko. Ljubljana: Študentska založba

Uršič, Marko: Virtualni prostori v realnem času (študijsko gradivo za seminar Filozofija prostora in časa, FF, 2015)